

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 7 februari 2018*

”Begäran om förhandsavgörande – Förordning (EU) 2015/751 – Förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner – Artikel 1.5 – Likställande av en trepartsbetalningsordning för kontokort med en fyrpartsbetalningsordning för kontokort – Villkor – En trepartsbetalningsordning för kontokort som ger ut kortbaserade betalningsinstrument med en co-branding-partner eller genom en agent – Artikel 2 led 18 – Begreppet trepartsbetalningsordning för kontokort – Giltighet”

I mål C-304/16,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Administrative Court) (Högsta domstolen (England och Wales), avdelningen Queen’s Bench (förvaltningsrättsliga avdelningen), Förenade kungariket) genom beslut av den 11 april 2016, som inkom till domstolen den 30 maj 2016, i målet

The Queen, på begäran av:

American Express Company,

mot

Lords Commissioners of Her Majesty’s Treasury,

ytterligare deltagare i rättegången:

Diners Club International Limited,

MasterCard Europe SA,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden R. Silva de Lapuerta samt domarna C.G. Fernlund, J.-C. Bonichot, S. Rodin och E. Regan (referent),

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitiesekreterare: handläggaren C. Strömholm,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 27 april 2017,

* Rättegångsspråk: engelska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- American Express Company, genom J. Turner, QC, J. Holmes, QC, L. John, barrister, samt I. Taylor, H. Ware och J. Slade, solicitors,
- MasterCard Europe SA, genom P. Harrison, S. Kinsella och K. Le Croy, solicitors, samt S. Pitt och J. Bedford, advocates,
- Förenade kungarikets regering, genom M. Holt, D. Robertson, J. Kraehling och C. Crane, samtliga i egenskap av ombud, biträdda av G. Facenna och M. Hall, QC,
- Portugals regering, genom L. Inez Fernandes, M. Figueiredo, M. Rebelo och G. Fonseca, samtliga i egenskap av ombud,
- Europaparlamentet, genom P. Schonard och A. Tamás, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska unionens råd, genom J. Bauerschmidt, I. Gurov och E. Moro, samtliga i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom H. Tserepa-Lacombe, J. Samnadda och T. Scharf, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 6 juli 2017 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen och giltigheten av artikel 1.5 och artikel 2 led 18 samt tolkningen av artikel 2 led 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 av den 29 april 2015 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner (EUT L 123, 2015, s. 1).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan American Express Company och Lords Commissioners of Her Majesty's Treasury (Lords Commissioners vid finansministeriet, Förenade kungariket) (nedan kallad den nationella myndigheten). Målet rör de omständigheter under vilka en trepartsbetalningsordning för kontokort ska anses vara en fyrapartsbetalningsordning för kontokort, i enlighet med artikel 1.5 i den förordningen.

Tillämpliga bestämmelser

Förordning 2015/751

- 3 I skälen 10, 28, 29 och 43 i förordning 2015/751 föreskrivs följande:

”(10) ... Förutom att leda till en enhetlig tillämpning av konkurrensbestämmelserna när det gäller förmedlingsavgifterna skulle en reglering av sådana avgifter förbättra den inre marknadens funktionssätt samt bidra till att minska transaktionskostnaderna för konsumenterna.

...

(28) Kortbaserade betalningstransaktioner utförs normalt på grundval av två huvudsakliga affärsmodeller, s.k. trepartsbetalningsordning för kontokort (kortinnehavare – ordning för inlösen och utgivande – handlare) och fyrpartsbetalningsordning för kontokort (kortinnehavare – utgivande bank – inlösande bank – handlare). Många fyrpartsbetalningsordningar för kontokort använder en explicit förmedlingsavgift, som oftast är multilateral. För att ta hänsyn till förekomsten av implicita förmedlingsavgifter och bidra till att skapa lika villkor bör de trepartsbetalningsordningar för kontokort som använder betaltjänstleverantörer som utgivare eller inlösare anses vara fyrpartsbetalningsordningar för kontokort och de bör följa samma regler, samtidigt som öppenhet och andra företagsrelaterade regler bör gälla för alla leverantörer. Med tanke på de särdrag som dessa trepartsbetalningsordningar för kontokort uppvisar är det dock lämpligt att under en övergångsperiod då medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa reglerna för tak för förmedlingsavgiften om sådana ordningars marknadsandel är mycket begränsad i den berörda medlemsstaten.

(29) Utgivningstjänsten är grundad på ett avtalsförhållande mellan utgivaren av betalningsinstrumentet och betalaren, oberoende av om utgivaren innehar medlen för betalarens räkning. Utgivaren tillhandahåller betalaren kontokort, godkänner transaktioner vid terminaler eller deras motsvarighet och kan garantera betalning till inlösaren för transaktioner som överensstämmer med reglerna för den relevanta ordningen. Att endast tillhandahålla kontokort eller tekniska tjänster, t.ex. att bara bearbeta och lagra uppgifter, innebär inte ett utgivande.

...

(43) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att fastställa enhetliga krav för kortbaserade betalningstransaktioner och internet- och mobilbetalningar baserade på kort, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. ...”

4 Artikel 1 i förordning nr 2015/751 har rubriken ”Tillämpningsområde” och återfinns i kapitel I i förordningen, som har rubriken ”Allmänna bestämmelser”. I den artikeln föreskrivs följande:

”...

3. Kapitel II ska inte tillämpas på följande:

...

c) Transaktioner med kontokort som utgivits av trepartsbetalningsordningar för kontokort.

4. Artikel 7 ska inte tillämpas på trepartsbetalningsordningar för kontokort.

5. När en trepartsbetalningsordning för kontokort ger andra betaltjänstleverantörer licens att ge ut kortbaserade betalningsinstrument eller lösa in kortbaserade betalningstransaktioner, eller båda, eller ger ut kortbaserade betalningsinstrument med co-branding-partner eller genom en agent, anses det vara en fyrpartsbetalningsordning för kontokort. När det gäller inhemska betalningstransaktioner kan dock en sådan trepartsbetalningsordning för kontokort fram till den 9 december 2018 undantas från skyldigheterna enligt kapitel II, under förutsättning att de kortbaserade betalningstransaktioner som görs i en medlemsstat inom ramen för en sådan trepartsbetalningsordning för kontokort på årsbasis inte överstiger 3 % av värdet av alla kortbaserade betalningstransaktioner i den medlemsstaten.”

5 Artikel 2 i förordningen, med rubriken ”Definitioner”, har följande lydelse:

”I denna förordning gäller följande definitioner:

...

2) *Utgivare*: en betaltjänstleverantör som ingår avtal om att tillhandahålla en betalare ett betalningsinstrument för att initiera och bearbeta betalarens kortbaserade betalningstransaktioner.

...

10) *Förmedlingsavgift*: en avgift som betalas för varje transaktion direkt eller indirekt (t.ex. genom en tredje part) mellan den utgivare och den inlösare som deltar i en kortbaserad betalningstransaktion. Nettokompensationen eller andra överenskomna ersättningar anses utgöra en del av förmedlingsavgiften.

11) *Nettokompensation*: det totala nettobeloppet på betalningar, rabatter eller incitament som en utgivare mottagit av en betalningsordning för kontokortverk, en inlösare eller varje annan mellanhand vid kortbaserade betalningstransaktioner eller relaterad verksamhet.

...

17) *Fyrpartsbetalningsordning för kontokort*: en betalningsordning för kontokort där de kontokortbaserade betalningstransaktionerna görs från en betalares betalkonto till en betalningsmottagares betalkonto med hjälp av ordningen, en utgivare (på betalarens sida) och en inlösare (på betalningsmottagarens sida).

18) *Trepartsbetalningsordning för kontokort*: en betalningsordning för kontokort där ordningen själv står för utgivande och inlösande tjänster och kortbaserade betalningstransaktioner görs från betalarens betalkonto till betalningsmottagarens betalkonto inom ordningen. När en trepartsbetalningsordning för kontokort ger andra betaltjänstleverantörer licens att ge ut kortbaserade betalningsinstrument eller lösa in kortbaserade betalningstransaktioner, eller båda, eller ger ut kortbaserade betalningsinstrument med en co-branding-partner eller genom en agent, anses det vara en fyrpartsbetalningsordning för kontokort.

...

24) *Betaltjänstleverantör*: fysisk eller juridisk person som har rätt att tillhandahålla de betaltjänster som anges i bilagan till [Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG (EUT L 319, 2007, s. 1)] eller har erkänts som en utgivare av elektroniska pengar i enlighet med artikel 1.1 i [Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG av den 16 september 2009 om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG (EUT L 267, 2009, s. 7)]. En betaltjänstleverantör kan vara en utgivare, en inlösare eller båda.

...

28) *Bearbetningsenhet*: en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller bearbetningstjänster vid betalningstransaktioner.

...

30) *Betalmärke*: varje namn, term, tecken eller symbol, oavsett om dessa är materiella eller digitala, eller kombination av dessa som kan ange inom vilken betalningsordning för kontokort de kortbaserade betalningstransaktionerna genomförs.

...

32) *Co-branding*: inbegripande av minst ett betalmärke och minst ett varumärke som inte är ett betalmärke på samma kortbaserade betalningsinstrument.

...”

6 Artiklarna 3 och 4 i förordning nr 2015/751, som återfinns i kapitel II som har rubriken ”Förmedlingsavgifter” rör förmedlingsavgifter för konsumenters betalkortstransaktioner respektive förmedlingsavgifter för konsumenters kreditkortstransaktioner.

7 I artikel 5 i förordningen, som har rubriken ”Förbud mot kringgående” och också återfinns i kapitel II, föreskrivs följande:

”Vid tillämpningen av de tak som avses i artiklarna 3 och 4 ska eventuell annan överenskommen ersättning, inbegripet nettokompensation, med motsvarande syfte eller verkan för förmedlingsavgiften, som en utgivare mottagit från en betalningsordning för kontokort, en inlösare eller varje annan mellanhand, vid betalningstransaktioner eller relaterad verksamhet behandlas som en del av förmedlingsavgiften.”

8 Artiklarna 6–12 i förordning nr 2015/751, som återfinns i kapitel III som har rubriken ”Affärsregler”, föreskrivs skyldigheter avseende kortbaserade betalningstransaktioner.

9 Artikel 7 i förordningen, som har rubriken ”Separation av betalningsordningar för kontokort och bearbetningsenheter”, har följande lydelse:

”1. Betalningsordningar för kontokort och bearbetningsenheter ska

- a) vara oberoende vad gäller redovisning, organisation och beslutsprocesser,
- b) inte presentera priser för betalningsordningar och bearbetningsverksamheter i form av paketpriser och inte korssubventionera sådana verksamheter,
- c) inte på något sätt göra åtskillnad mellan å ena sidan sina dotterbolag eller aktieägare och å andra sidan användarna av betalningsordningar och andra avtalsparter, och de ska i synnerhet inte på något sätt uppställa villkor för sina tjänster som innebär att avtalsparten måste godta andra tjänster som de erbjuder.

2. Den behöriga myndigheten i den medlemsstat där ordningens säte är beläget kan kräva att en betalningsordning för kontokort tillhandahåller en oberoende rapport som bekräftar dess efterlevnad av punkt 1.

3. Betalningsordningar för kontokort ska medge att meddelanden om godkännande och clearing av enskilda kortbaserade betalningstransaktioner kan separeras och bearbetas av olika bearbetningsenheter.

4. Territoriell diskriminering av de bearbetningsregler som används av betalningsordningar för kontokort ska inte vara tillåten.

5. Bearbetningsenheter inom unionen ska se till att deras system är tekniskt driftskompatibla med andra bearbetningsenheters system inom unionen genom att använda standarder som utarbetats av internationella eller europeiska standardiseringsorgan. Dessutom ska betalningsordningar för kontokort inte anta eller tillämpa affärsregler som begränsar driftskompatibiliteten mellan bearbetningsenheter inom unionen.

...”

- 10 Kapitel IV i förordning 2015/751 har rubriken ”Slutbestämmelser” och innehåller artiklarna 13–18. I artikel 13, som har rubriken ”Behöriga myndigheter”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska utse behöriga myndigheter som har befogenhet att se till att denna förordning genomförs och som får utrednings- och verkställighetsbefogenheter.

...

6. Medlemsstaterna ska kräva att de behöriga myndigheterna effektivt övervakar efterlevnaden av denna förordning, bland annat för att motverka eventuella försök av betaltjänstleverantörerna att kringgå denna förordning, och vidtar alla åtgärder som krävs för att säkerställa sådan efterlevnad.”

- 11 Artikel 14 i denna förordning har rubriken ”Sanktioner”. I artikel 14.1 föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska fastställa bestämmelser om sanktioner för överträdelser av denna förordning och ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att bestämmelserna tillämpas.”

- 12 I artikel 18 i förordningen, med rubriken ”Ikraftträdande”, föreskrivs följande:

”1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

2. Den ska tillämpas från och med den 8 juni 2015, med undantag av artiklarna 3, 4, 6 och 12, som ska tillämpas från och med den 9 december 2015, och artiklarna 7, 8, 9 och 10, som ska tillämpas från och med den 9 juni 2016.”

Direktiv (EU) 2015/2366.

- 13 I skäl 2 och 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG, 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (EUT L 337, 2015, s. 35) anges följande:

”(2) Unionens rättsliga ram för betaltjänster kompletteras dessutom med [förordning 2015/751]. ...

...

(6) Det behövs nya regler för att åtgärda dessa luckor i lagstiftningen, samtidigt som den rättsliga klarheten ökas och en enhetlig tillämpning av regelverket i unionen säkras. ...”

14 I artikel 1 i direktivet, med rubriken ”Syfte”, som ingår i avdelning I med rubriken ”Syfte, tillämpningsområde och definitioner”, föreskrivs följande i punkt 1:

”I detta direktiv fastställs hur medlemsstaterna ska skilja mellan följande kategorier av betaltjänstleverantörer:

...

d) Betalningsinstitut.

...”

15 I artikel 4 i direktivet, som har rubriken ”Definitioner”, föreskrivs följande:

”I detta direktiv gäller följande definitioner:

...

3) *betaltjänst*: en eller flera av de affärsverksamheter som anges i bilaga I.

4) *betalningsinstitut*: en juridisk person som i enlighet med artikel 11 har auktoriserats att tillhandahålla och genomföra betaltjänster inom unionen.

...

38) *ombud*: en fysisk eller juridisk person som agerar för ett betalningsinstituts räkning vid tillhandahållandet av betaltjänster.

...”

16 Det framgår av bilaga I till direktiv 2015/2366, med rubriken ”Betaltjänster”, att ”[u]tgivande av betalningsinstrument och/eller förvärv av betalningstransaktioner” ingår bland de betaltjänster som avses i artikel 4 led 3 i detta direktiv.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

17 Det framgår av beslutet om hänskjutande att American Express är ett internationellt serviceföretag som, med dess konsoliderade dotterbolag, tillhandahåller tjänster avseende betalning, resor, växling och lojalitetsplattformar till konsumenter och företag. Företaget är också verksamt inom kortutgivning och inlösen över hela världen, däribland inom EU. American Express driver, tillsammans med sina dotterbolag, betalningsordningen American Express (nedan kallad Amex), som är en trepartsbetalningsordning för kontokort. Denna betalningsordning har ingått avtal om ”co-branding” och tillhandahållande av tjänster i unionen, vilket, beroende på det svar som domstolen kommer att ge på frågan om tolkningen av artikel 1.5 och artikel 2 led 18 i förordning nr 2015/751, skulle kunna få till följd att ett stort antal transaktioner som genomförs genom denna betalningsordning skulle kunna omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning enligt utvidgningen avseende co-branding och agentförhållanden, som föreskrivs i artikel 1.5 i denna förordning.

18 Den nationella myndigheten styr Her Majesty’s Treasury (finansministeriet, Förenade kungariket). Her Majesty’s Treasury har det yttersta ansvaret för genomförandet av de skyldigheter som åvilar Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland vad gäller tillämpningen, verkställigheten och varje annan

form av genomförandet av förordning nr 2015/751, däribland inrättandet av ett sanktionssystem som ska tillämpas vid överträdelser av bestämmelserna i denna förordning, i enlighet med artiklarna 13 och 14 i förordningen.

- 19 American Express har begärt att den hänskjutande domstolen ska ge tillstånd för väckande av talan om rättsprövning (*judicial review*) avseende ”den nationella myndighetens avsikt och/eller skyldighet att tillämpa, verkställa eller på varje annat sätt genomföra utvidgningen avseende co-branding och/eller utvidgningen avseende agentförhållanden”. Domstolen beviljade det begärda tillståndet.
- 20 Den hänskjutande domstolen önskar få klarhet i huruvida en trepartsbetalningsordning för kontokort ska anses ge ut kortbaserade betalningsinstrument med en co-branding-partner eller genom en agent, i den mening som avses i artikel 1.5 och artikel 2 led 18 i förordning nr 2015/751, av det enda skälet att betalningsordningen har ingått ett avtal med en co-branding-partner eller en agent, oberoende av huruvida denna partner eller denna agent är en annan betaltjänstleverantör som utfärdar betalkort, eller om en trepartsbetalningsordning för kontokort ska anses göra så endast om partnern eller agenten själv är leverantör av betaltjänster och agerar i trepartsbetalningsordningen för kontokort som utgivare i den mening som avses i artikel 2 led 2 i denna förordning.
- 21 Dessutom är det enligt den hänskjutande domstolen – för det fall artikel 1.5 och artikel 2 led 18 i förordning nr 2015/751 ska tolkas så, att en trepartsbetalningsordning för kontokort ska anses ge ut kortbaserade betalningsinstrument med en co-branding-partner eller genom en agent, i den mening som avses i dessa bestämmelser, även när den berörda trepartsbetalningsordningen för kontokort förblir utgivare och anlitar en tredje part för att utföra en eller flera kompletterande uppgifter till stöd för sin utgivningsverksamhet – nödvändigt att pröva American Express argument att nämnda bestämmelser är ogiltiga på grund av en bristande motivering, en uppenbart oriktig bedömning och ett åsidosättande av proportionalitetsprincipen.
- 22 Mot denna bakgrund beslutade High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Administrative Court) (Högsta domstolen (England och Wales), avdelningen Queen’s Bench (förvaltningsrättsliga avdelningen)) att vilandeförklara målen och ställa följande frågor till domstolen:
 - ”1) Gäller kravet i artiklarna 1.5 och 2 led 18 i [förordning 2015/751] på att en trepartsbetalningsordning för kontokort som ger ut kortbaserade betalningsinstrument med en co-branding-partner eller genom en agent ska anses vara en fyrpartsbetalningsordning för kontokort, endast såvitt co-branding-partnern eller agenten är ’utgivare’ i den mening som avses i artikel 2.2 och skäl 29 i [den förordningen] (nämligen om nämnda partner eller agent har ett avtalsförhållande med betalaren, i enlighet med vilket partnern eller agenten har avtalat att tillhandahålla betalaren ett betalningsinstrument för att initiera och bearbeta betalarens kortbaserade betalningstransaktioner)?
 - 2) Om fråga 1 ska besvaras nekande, är artiklarna 1.5 och 2 led 18 i [förordning 2015/751] ogiltiga, i den del det i dessa föreskrivs att sådana arrangemang ska anses utgöra fyrpartsbetalningsordningar, på grund av
 - a) underlåtenhet att tillhandahålla en motivering i enlighet med artikel 296 FEUF,
 - b) en uppenbart oriktig bedömning och/eller
 - c) åsidosättande av proportionalitetsprincipen?”

Begäran om återupptagande av det muntliga förfarandet

- 23 Genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 27 juli 2017 begärde American Express att det muntliga förfarandet skulle återupptas.

- 24 Till stöd för sin begäran gjorde American Express gällande att den analys som generaladvokaten gjort i sitt förslag till avgörande är felaktig, eftersom den inte beaktar vissa relevanta definitioner som återfinns i förordning 2015/751 och i direktiv 2015/2366, trots att dessa två rättsakter kompletterar varandra och ingår i samma lagstiftningspaket, vilket deltagarna i förevarande förfarande för övrigt är överens om. Denna analys innehåller också en felaktig bedömning av räckvidden av artikel 5 i förordningen, i synnerhet begreppet "mellanhand" i denna bestämmelse. När det gäller punkt 98 i förslaget till avgörande är texten däri ofullständig och de skäl som anges däri är motsägelsefulla. Slutligen skulle den tolkning av förordningen som generaladvokaten har föreslagit leda till en utvidgning av tillämpningsområdet för denna förordning i större utsträckning än någon annan tolkning som föreslagits av deltagarna i förfarandet vid domstolen.
- 25 Det framgår av fast rättspraxis att domstolen ex officio eller på förslag från generaladvokaten, eller på parternas begäran, kan besluta att återuppta det muntliga förfarandet i enlighet med artikel 83 i domstolens rättegångsregler, om den anser att den inte har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet eller att målet ska avgöras på grundval av ett argument som inte har behandlats mellan parterna. Domstolen erinrar om att det i stadgan för Europeiska unionens domstol och i domstolens rättegångsregler däremot inte föreskrivs någon möjlighet för parterna att inkomma med yttranden över generaladvokatens förslag till avgörande (dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 41 och där angiven rättspraxis).
- 26 I förevarande mål har American Express, till stöd för sin begäran att tribunalen ska förordna att det muntliga förfarandet ska återupptas, i huvudsak inskränkt sig till att kritisera den tolkning av förordning 2015/751 som gjorts av generaladvokaten i dennes förslag till avgörande. Detta är dock inte ett av de skäl som, mot bakgrund av den rättspraxis som nämnts i föregående punkt, kan motivera ett återupptagande av det muntliga förfarandet.
- 27 Dessutom diskuterades räckvidden av bestämmelserna i förordning 2015/751, vars tolkning är föremål för den första frågan, både under det skriftliga förfarandet och vid förhandlingen.
- 28 Mot denna bakgrund konstaterar EU-domstolen, efter att ha hört generaladvokaten, att den har tillgång till alla uppgifter som den behöver för att kunna besvara den hänskjutande domstolens frågor och att de argument som är relevanta för att avgöra målet har behandlats mellan parterna.
- 29 Begäran om att det muntliga förfarandet ska återupptas ska följaktligen avslås.

Prövning av tolkningsfrågorna

Upptagande till sakprövning av begäran om förhandsavgörande

- 30 Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen har gjort gällande att begäran om förhandsavgörande ska avvisas i sin helhet på grund av, för det första, att det inte föreligger någon verklig tvist mellan parterna i det nationella målet, för det andra, att den nationella domstolen inte lämnat nödvändiga uppgifter i beslutet om hänskjutande eftersom den inte angett vare sig relevanta faktiska omständigheter eller de skäl som föranlett den nationella domstolen att fråga om tolkningen och giltigheten av de bestämmelser som är i fråga i det nationella målet, och, för det tredje, att väckandet av talan i det nationella målet som syftar till kontroll av lagenligheten av den nationella myndighetens "avsikt och/eller skyldighet" att tillämpa eller genomföra dessa bestämmelser utgör ett sätt att kringgå det system med rättsmedel som införts genom EUF-fördraget.
- 31 Domstolen erinrar inledningsvis om att det endast ankommer på den nationella domstolen, vid vilken målet anhängiggjorts och som har ansvaret för det rättsliga avgörandet, att mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i målet bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att

döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till EU-domstolen. EU-domstolen är följaktligen i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som ställts av den nationella domstolen avser tolkningen eller giltigheten av en unionsbestämmelse (dom av den 16 juni 2015, Gauweiler m.fl., C-62/14, EU:C:2015:400, punkt 24).

- 32 Härav följer att frågor som rör unionsrätten presumeras vara relevanta. En begäran från en nationell domstol kan bara avvisas då det är uppenbart att den begärda tolkningen eller giltighetsprövningen av en unionsbestämmelse inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet eller då frågorna är hypotetiska eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (dom av den 16 juni 2015, Gauweiler m.fl., C-62/14, EU:C:2015:400, punkt 25).
- 33 När det för det första gäller frågan huruvida det föreligger en verklig tvist i det nationella målet ska det påpekas att American Express genom sin talan har begärt att den hänskjutande domstolen ska kontrollera lagenligheten av den nationella myndighetens ”avsikt och/eller skyldighet” att tillämpa eller genomföra de omtvistade bestämmelserna. I detta hänseende framgår det av beslutet om hänskjutande att parterna i det nationella målet har olika uppfattningar när det gäller frågan huruvida det finns grund för nämnda talan. Eftersom den hänskjutande domstolen har ombetts att pröva denna meningsskiljaktighet och anser att det föreligger en verklig motsättning mellan parterna i det nationella målet vad gäller tolkningen och giltigheten av de aktuella bestämmelserna i förordningen är det inte uppenbart att tvisten vid den nationella domstolen inte är verklig (se, analogt, dom av den 10 december 2002, British American Tobacco (Investments) och Imperial Tobacco, C-491/01, EU:C:2002:741, punkterna 36 och 38, och dom av den 4 maj 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, punkt 17).
- 34 För övrigt är de argument som syftar till att visa att tvisten vid den nationella domstolen är av artificiell karaktär och som bygger på det faktum att det inte finns någon handling eller underlåtenhet av en nationell myndighet som kan ge upphov till en talan om prövning av lagenligheten grundade på kritik mot upptagande till sakprövning av talan i det nationella målet och mot den bedömning av de faktiska omständigheterna som den hänskjutande domstolen gjort vid tillämpningen av de kriterier som föreskrivs i nationell rätt. Det ankommer emellertid inte på domstolen att ifrågasätta denna bedömning, som i förevarande mål omfattas av den nationella domstolens behörighet, och inte heller att avgöra huruvida beslutet att hänskjuta tolkningsfrågorna har fattats i enlighet med nationella regler om domstolsorganisation och domstolsförfaranden. Dessa argument är således inte heller tillräckliga för att kullkasta presumtionen för relevans som det har hänvisats till i punkt 32 i förevarande dom (se, analogt, dom av den 16 juni 2015, Gauweiler m.fl., C-62/14, EU:C:2015:400, punkt 26).
- 35 När det för det andra gäller argumentet att den hänskjutande domstolen inte redogjort för de relevanta faktiska omständigheterna och de skäl som lett till att den ställt frågor om tolkningen och giltigheten av de bestämmelser som är i fråga i det nationella målet, ska det först påpekas att enligt artikel 94 a i rättegångsreglerna ska en begäran om förhandsavgörande innehålla ”en sammanfattning av saken och en sammanfattning av de relevanta omständigheterna, såsom dessa har utretts av den hänskjutande domstolen eller, i vart fall, en redogörelse för de faktauppgifter som ligger till grund för frågorna”.
- 36 I detta hänseende är det tillräckligt att saken i det nationella målet och de huvudsakliga frågeställningarna avseende unionens rättsordning framgår av begäran om förhandsavgörande för att göra det möjligt för medlemsstaterna och andra berörda att avge yttranden i enlighet med artikel 23 i domstolens stadga och att delta på ett ändamålsenligt sätt i målet vid domstolen (dom av den 8 september 2009, Liga Portuguesa de Futebol Profissional och Bwin International, C-42/07, EU:C:2009:519, punkt 41 och där angiven rättspraxis).

- 37 I förevarande fall framgår det av beslutet om hänskjutande att Amex är en trepartsbetalningsordning för kontokort, i den mening som avses i artikel 2 led 18 i förordning 2015/751, och att den slutit avtal avseende co-branding och tillhandahållande av tjänster inom unionen. Till följd av dessa avtal kan ett stort antal av de transaktioner som genomförts av Amex, beroende på domstolens svar på tolkningsfrågorna, omfattas av förordning 2015/751 i enlighet med dess artikel 1.5.
- 38 I beslutet om hänskjutande lämnas en kortfattad, men precis, redogörelse av bakgrunden till och karaktären av det nationella målet, vars utgång enligt nämnda beslut är beroende av tolkningen och giltigheten av dessa bestämmelser. Av detta följer att den hänskjutande domstolen har lämnat tillräckliga uppgifter om den faktiska och rättsliga ramen för dess begäran om tolkning av unionsrätten, för att det ska vara möjligt för EU-domstolen att lämna ett användbart svar på begäran om förhandsavgörande (se, analogt, dom av den 7 juli 2016, Genentech, C-567/14, EU:C:2016:526, punkt 27).
- 39 Vad gäller frågan huruvida den hänskjutande domstolen har lämnat en tillräcklig redogörelse för skälen till att ställa frågor om tolkningen och giltigheten av de bestämmelser som är aktuella i det nationella målet, följer det av den samarbetsanda som ska råda vid behandlingen av begäran om förhandsavgörande att den nationella domstolen i beslutet om hänskjutande ska redogöra för de specifika skälen till varför den anser att ett svar på de ställda frågorna om tolkningen eller giltigheten av vissa unionsrättsliga bestämmelser är nödvändigt för att döma i saken (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 maj 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, punkt 24 och där angiven rättspraxis).
- 40 Det är därför viktigt att den nationella domstolen särskilt anger de specifika skäl som fått den att tvivla på tolkningen och giltigheten av vissa unionsbestämmelser och att den redogör för de ogiltighetsgrunder som den följaktligen anser kan vara godtagbara. Ett sådant krav följer även av artikel 94 c i rättegångsreglerna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 maj 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, punkt 25 och där angiven rättspraxis).
- 41 I förevarande begäran om förhandsavgörande har den hänskjutande domstolen, genom att återge en del av de argument som framförts av parterna i det nationella målet i detta hänseende, angett att tolkningen av vissa bestämmelser i förordning 2015/751 är oklar. Den hänskjutande domstolen har också påpekat att EU-domstolen, beroende på den tolkning den gör av dessa bestämmelser, kan föranledas att uttala sig om de grunder för ogiltighet som anförts av American Express.
- 42 Av detta följer att den hänskjutande domstolen inte bara anser att de argument som parterna anför i det nationella målet ger upphov till en tolkningsfråga med ett osäkert svar, utan också att de grunder för ogiltighet som anförts av American Express och som anges i beslutet om hänskjutande kan godtas.
- 43 Vad för det tredje gäller argumentet att väckandet av talan vid den nationella domstolen, med yrkande om en kontroll av rättsenligheten av den nationella myndighetens "avsikt och/eller skyldighet" att tillämpa förordning 2015/751, är ett sätt att kringgå det system med rättsmedel som fastställts i EUF-fördraget och, i synnerhet, parlamentets iakttagelse att ingen åtgärd i förevarande fall har vidtagits av denna myndighet gentemot Amex, ska det erinras om att domstolen redan vid flera tillfällen har slagit fast att begäran om förhandsavgörande om tolkningen och/eller giltigheten av sekundärrätt som gjorts inom ramen för en sådan talan med yrkande om kontroll av lagenligheten kan tas upp till prövning, bland annat i de mål som gett upphov till dom av den 10 december 2002, British American Tobacco (Investments) och Imperial Tobacco (C-491/01, EU:C:2002:741), dom av den 3 juni 2008, Intertanko m.fl. (C-308/06, EU:C:2008:312), dom av den 8 juli 2010, Afton Chemical (C-343/09, EU:C:2010:419), dom av den 4 maj 2016, Pillbox 38 (C-477/14, EU:C:2016:324), och dom av den 4 maj 2016, Philip Morris Brands m.fl. (C-547/14, EU:C:2016:325).

- 44 Vidare är möjligheten för enskilda att vid de nationella domstolarna göra gällande att en unionsrättsakt som är allmänt tillämplig är ogiltig inte villkorad av att det beträffande denna rättsakt verkligen har antagits tillämpningsbestämmelser i nationell rätt. Det är härvidlag tillräckligt att det är fråga om en verklig tvist vid den nationella domstolen i vilken det har uppkommit en prejudiciell fråga angående giltigheten av en sådan rättsakt. Detta villkor är uppfyllt i målet vid den nationella domstolen, såsom framgår av punkterna 21, 33, 34, 41 och 42 i förevarande dom (se, analogt, dom av den 10 december 2002, British American Tobacco (Investments) och Imperial Tobacco, C-491/01, EU:C:2002:741, punkt 40, dom av den 16 juni 2015, Gauweiler m.fl., C-62/14, EU:C:2015:400, punkt 29, dom av den 4 maj 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, punkt 19, och dom av den 4 maj 2016, Philip Morris Brands m.fl., C-547/14, EU:C:2016:325, punkt 35).
- 45 Under dessa omständigheter förefaller det inte som om talan i det nationella målet har väckts för att kringgå det system med rättsmedel som fastställts i EUF-fördraget.
- 46 Slutligen påverkas inte slutsatserna ovan av parlamentets och kommissionens argument att förevarande mål, vilket avser tolkningen och giltigheten av en förordning, ska särskiljas från mål som avser tolkningen och giltigheten av ett direktiv, eftersom en förordning, till skillnad från ett direktiv, är direkt tillämplig i enlighet med artikel 288 i EUF-fördraget, och de bestämmelser som är i fråga i det nationella målet i förevarande fall inte förutsätter någon form av ingripande från medlemsstaterna.
- 47 Såsom framgår av punkt 37 i förevarande dom kommer nämligen domstolens svar på de frågor som ställts att avgöra i vilken omfattning trepartsbetalningsordningar för kontokort, som Amex, ska anses omfattas av skyldigheterna enligt artiklarna 3–5 och 7 i förordning 2015/751, vilka förutsätter vissa åtgärder från medlemsstaternas sida. I detta hänseende bör det särskilt erinras om att medlemsstaterna, enligt artiklarna 13 och 14 i denna förordning dels ska utse de myndigheter som ska ha behörighet att se till att denna förordning tillämpas och ha utrednings- och verkställighetsbefogenheter, dels ska fastställa bestämmelser om sanktioner vid överträdelse av denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de genomförs. Vidare framgår det av beslutet om hänskjutande att den nationella myndigheten leder finansministeriet, vilket har det yttersta ansvaret för att uppfylla de skyldigheter som ålagts Förenade kungariket avseende varje form av tillämpning av förordning 2015/751, i enlighet med artiklarna 13 och 14 i förordningen.
- 48 Av ovannämnda överväganden följer att begäran om förhandsavgörande kan upptas till sakprövning.

Prövning av den första frågan

- 49 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 1.5 i förordning 2015/751 ska tolkas så, att det, vid ett avtal mellan en co-branding-partner eller en agent, å ena sidan, och en trepartsbetalningsordning för kontokort, å andra sidan, är nödvändigt att en co-branding-partner eller agenten agerar som utgivare i den mening som avses i artikel 2 led 2 i förordningen, för att systemet ska anses ge ut kortbaserade betalningsinstrument med en co-branding-partner eller genom en agent och därför anses vara en fyrpartsbetalningsordning för kontokort, i den mening som avses i den första av dessa bestämmelser.
- 50 Det ska inledningsvis påpekas att enligt artikel 1.3 c i förordning 2015/751 ska kapitel II, i vilket artiklarna 3–5 föreskriver tak för förmedlingsavgifter för konsumenters korttransaktioner, inte tillämpas på "[t]ransaktioner med kontokort som utgivits av trepartsbetalningsordningar för kontokort". På samma sätt föreskrivs det i artikel 1.4 i förordningen att artikel 7, som kräver separation av betalningsordningar för kontokort och bearbetningsenheter, inte ska tillämpas "på trepartsbetalningsordningar för kontokort".

- 51 Emellertid föreskrivs i artikel 1.5 i förordning 2015/751, liksom i artikel 2 led 18 i den förordningen, som definierar vad som menas med trepartsbetalningsordningar för kontokort, att om ett sådant system "ger andra betaltjänstleverantörer licens att ge ut kortbaserade betalningsinstrument eller lösa in kortbaserade betalningstransaktioner, eller båda, eller ger ut kortbaserade betalningsinstrument med en co-branding-partner eller genom en agent, anses det vara en fyrpartsbetalningsordning för kontokort".
- 52 Härav följer att en trepartsbetalningsordning för kontokort i princip inte omfattas av skyldigheterna som anges i artiklarna 3–5 och 7 i förordning 2015/751 såvida den inte omfattas av ett av de fall som avses i artikel 1.5 i förordningen, nämligen att den har beviljat licens till en annan betaltjänstleverantör att ge ut och/eller lösa in kortbaserade betalningsinstrument (första fallet), har gett ut kortbaserade betalningsinstrument med en co-branding-partner (andra fallet), eller har gett ut betalningsinstrument genom en agent (tredje fallet). I vart och ett av dessa tre fall anses nämligen trepartsbetalningsordningen för kontokort, enligt den sistnämnda bestämmelsen, vara en fyrpartsbetalningsordning.
- 53 I förevarande fall har American Express gjort gällande att artikel 1.5 i förordning 2015/751 ska tolkas så, att en trepartsbetalningsordning för betalkort endast kan anses vara en fyrpartsbetalningsordning på villkor att minst en tredje part som tillhandahåller betaltjänster agerar som utgivare eller inlösare i samband med betalningstransaktionen, i egenskap av licensierad utgivare, licensierad inlösare, co-branding-partner som utför utgivningsverksamheten i stället för trepartsbetalningsordningen för betalkort eller agent som utför verksamhet i stället för betalningsordningen.
- 54 Enligt domstolens fasta praxis ska vid tolkningen av en unionsbestämmelse inte bara lydelsen beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i (dom av den 21 september 2017, kommissionen/Tyskland, C-616/15, EU:C:2017:721, punkt 43 och där angiven rättspraxis).
- 55 Vad för det första gäller ordalydelsen i artikel 1.5 i förordning 2015/751 avseende det andra och det tredje fallet som föreskrivs i denna bestämmelse och som är föremål för den första tolkningsfrågan, ska det påpekas att "utgivare" definieras i artikel 2 led 2 i förordning 2015/751 som "en betaltjänstleverantör som ingår avtal om att tillhandahålla en betalare ett betalningsinstrument för att initiera och bearbeta betalarens kortbaserade betalningstransaktioner". I skäl 29 i denna förordning anges att "[u]tgivningstjänsten är grundad på ett avtalsförhållande mellan utgivaren av betalningsinstrumentet och betalaren, oberoende av om utgivaren innehar medlen för betalarens räkning", att "[u]tgivaren tillhandahåller betalaren kontokort, godkänner transaktioner vid terminaler eller deras motsvarighet och kan garantera betalning till inlösaren för transaktioner som överensstämmer med reglerna för den relevanta ordningen" och att "[a]tt endast tillhandahålla kontokort eller tekniska tjänster, t.ex. att bara bearbeta och lagra uppgifter, [inte] innebär ett utgivande".
- 56 Vad beträffar det andra fall som anges i artikel 1.5 i förordning nr 2015/751, nämligen ingåendet av ett avtal mellan en trepartsbetalningsordning för kontokort och en co-branding-partner, bör det erinras om att "co-branding" i artikel 2 led 32 i nämnda förordning definieras som "inbegripande av minst ett betalmärke och minst ett varumärke som inte är ett betalmärke på samma kortbaserade betalningsinstrument". Begreppet "betalmärke" definieras i artikel 2 led 30 i förordningen som "varje namn, term, tecken eller symbol, oavsett om dessa är materiella eller digitala, eller kombination av dessa som kan ange inom vilken betalningsordning för kontokort de kortbaserade betalningstransaktionerna genomförs".
- 57 Beträffande det tredje fallet som föreskrivs i artikel 1.5 i förordning 2015/751, nämligen ingåendet av ett avtal mellan en trepartsbetalningsordning för kontokort och en agent, är det riktigt att förordningen inte innehåller någon definition av vad som menas med "agent". Det framgår emellertid av skäl 2 i direktiv 2015/2366, som också utgör en del av unionens regelverk avseende betaltjänster,

att översynen av detta regelverk fullgörs genom förordning 2015/751. Det framgår dessutom av skäl 6 i detta direktiv att unionslagstiftaren har velat säkerställa en enhetlig tillämpning av regelverket avseende betaltjänster i hela unionen.

- 58 Såsom påpekats av American Express definierar artikel 4 led 38 i direktiv 2015/2366 nämligen ett "ombud" som "en fysisk eller juridisk person som agerar för ett betalningsinstituts räkning vid tillhandahållandet av betaltjänster", varvid det ska preciseras att enligt artikel 4 led 3 och bilaga I ingår utgivande av betalningsinstrument och/eller förvärv av betalningstransaktioner bland dessa betaltjänster.
- 59 Det kan således inte utläsas av de relevanta definitionerna av begreppen "co-branding" och "agent" att en co-branding-partner eller en agent som har ingått ett avtal med en trepartsbetalningsordning för kontokort nödvändigtvis i denna betalningsordning agerar som utgivare, i den mening som avses i artikel 2 led 2 i förordning 2015/751.
- 60 Det kan således konstateras, såsom generaladvokaten har gjort i punkterna 87 och 90 i sitt förslag till avgörande, att det inte uttryckligen framgår av vare sig ordalydelsen i artikel 1.5 eller ordalydelsen i artikel 2 led 18 i förordning 2015/751 att co-branding-partnern eller agenten själv måste vara inblandad i verksamheten. Om unionslagstiftaren hade velat begränsa räckvidden av artikel 1.5 för att så skulle vara fallet, skulle denne uttryckligen ha kunnat föreskriva det (se, analogt, dom av den 19 mars 2009, kommissionen/Italien, C-275/07, EU:C:2009:169, punkt 99).
- 61 Även om det är riktigt att det i skäl 28 i förordning 2015/751 anges att "trepartsbetalningsordningar för kontokort som använder betaltjänstleverantörer som utgivare eller inlösare anses vara fyrpartsbetalningsordningar för kontokort", kan därav inte slutsatsen dras att det endast är detta fall som omfattas av tillämpningsområdet för artikel 1.5 i förordningen. Såsom framgår av punkt 52 i förevarande dom omfattar denna bestämmelse även det fall där en trepartsbetalningsordning för kontokort "ger andra betaltjänstleverantörer licens att ge ut kortbaserade betalningsinstrument eller lösa in kortbaserade betalningstransaktioner".
- 62 Dessutom tycks det, såsom generaladvokaten påpekade i punkt 90 i sitt förslag till avgörande, framgå av lydelsen av artikel 1.5 i förordning 2015/751, särskilt av uttrycket "när en trepartsbetalningsordning för kontokort ... ger ut kortbaserade betalningsinstrument", att betalningsordningen själv är inblandad i utgivningsverksamheten.
- 63 Vad för det andra gäller systematiken i denna bestämmelse är det ostridigt att en trepartsbetalningsordning för kontokort ska anses vara en trepartsbetalningsordning för kontokort bland annat i det första fallet som avses i denna bestämmelse, nämligen när denna betalningsordning "ger andra betaltjänstleverantörer licens att ge ut kortbaserade betalningsinstrument eller lösa in kortbaserade betalningstransaktioner".
- 64 Av detta följer, såsom generaladvokaten påpekade i punkterna 77 och 78 i sitt förslag till avgörande, att en situation där en tredje part sluter ett avtal med en trepartsbetalningsordning för kontokort, i vilket föreskrivs att denna tredje part ska ge ut eller lösa in kortbaserade betalningsinstrument för denna betalningsordning, motsvarar detta första fall.
- 65 Det är därför uppenbart att den tolkning som förordats av American Express av det andra och det tredje fallet som avses i artikel 1.5 i förordning 2015/751, enligt vilken ett avtal med en tredje part endast skulle omfattas av dessa fall om denna tredje part ger ut kortbaserade betalningsinstrument för denna betalningsordning, i stor utsträckning skulle kunna frånta dessa fall deras räckvidd.
- 66 Även om det första fallet uttryckligen hänvisar till den omständigheten att den tredje part till vilken licensen är utfärdad också är en "betaltjänstleverantör", anges för det andra och det tredje fallet inte uttryckligen att co-branding-partnern eller agenten nödvändigtvis är en sådan leverantör. Det kan

därför inte uteslutas att co-branding-partnern skulle kunna delta i annan verksamhet än betaltjänster och följaktligen andra än sådana som består i utgivning eller inlösen av kortbaserade betalningsinstrument.

- 67 Vad för det tredje gäller de mål som eftersträvas med förordning 2015/751, i vilken de bestämmelser som är i fråga i det nationella målet ingår, framgår det av skäl 43 i förordningen att dess mål är att skapa enhetliga regler för kortbaserade betalningstransaktioner och kortbaserade internet- och mobilbetalningar. Närmare bestämt avser regleringen av förmedlingsavgifter, enligt skäl 10 i förordningen, att förbättra den inre marknadens funktionssätt samt bidra till att minska transaktionskostnaderna för konsumenterna.
- 68 Vad gäller tillämpligheten av denna reglering på trepartsbetalningsordningar för kontokort framgår det av skäl 28 i förordning 2015/751 att det var för att ta hänsyn till ”förekomsten av implicita förmedlingsavgifter” och bidra till skapandet av ”lika villkor” som unionslagstiftaren ansåg det nödvändigt att, under vissa omständigheter, betrakta dessa betalningsordningar som fyrpartsbetalningsordningar för kontokort och låta dem omfattas av samma regler som dessa.
- 69 Dessutom framgår det av flera bestämmelser i förordning 2015/751, särskilt skäl 31, artikel 5 och artikel 13.6, att förordningen också syftar till att undvika kringgående av regler, särskilt när det gäller taket för förmedlingsavgifter.
- 70 När det gäller förmedlingsavgifter definieras dessa i artikel 2 led 10 i förordning 2015/751, som ”en avgift som betalas för varje transaktion direkt eller indirekt (t.ex. genom en tredje part) mellan den utgivare och den inlösare som deltar i en kortbaserad betalningstransaktion”. I bestämmelsen preciseras att ”[n]ettokompensationen eller andra överenskomna ersättningar anses utgöra en del av förmedlingsavgiften”. Nettokompensation definieras i artikel 2 led 11 i förordningen som ”det totala nettobeloppet på betalningar, rabatter eller incitament som en utgivare mottagit av en betalningsordning för kontokortverk, en inlösare eller varje annan mellanhand vid kortbaserade betalningstransaktioner eller relaterad verksamhet”.
- 71 Under dessa omständigheter kan det, såsom kommissionen har gjort gällande, inte uteslutas att en viss typ av ersättning eller förmån kan identifieras som en implicit förmedlingsavgift i den mening som avses i skäl 28 i förordning 2015/751 utan att den co-branding-partner eller agent som trepartsbetalningsordningen för kontokort ingår ett avtal med nödvändigtvis är involverad i utgivningsverksamheten i denna betalningsordning. Det kan därför visa sig svårt att uppnå syftena med förordning nr 2015/751, i synnerhet syftet med artikel 1.5 i förordningen, som är att tillförsäkra lika villkor på marknaden, om situationer där co-branding-partnern eller agenten inte agerar som utgivare i den mening som avses i artikel 2 led 2 i förordningen, inte skulle omfattas av de regler som föreskrivs i artiklarna 3–5 och 7 i den förordningen.
- 72 När en trepartsbetalningsordning för kontokort ingår ett avtal om co-branding i den mening som avses i artikel 2 led 32 i förordning 2015/751, eller ett avtal med en agent i den mening som avses i artikel 4 led 38 i direktiv 2015/2366, ska denna betalningsordning anses vara en fyrpartsbetalningsordning för kontokort enligt artikel 1.5 i förordningen, vilket innebär att den omfattas av skyldigheterna enligt artiklarna 3–5 och 7 i förordningen.
- 73 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den första frågan besvaras enligt följande. Artikel 1.5 i förordning 2015/751 ska tolkas så, att vid ett avtal mellan en co-branding-partner eller en agent, å ena sidan, och en trepartsbetalningsordning för kontokort, å andra sidan, är det inte nödvändigt att co-branding-partnern eller agenten agerar som utgivare i den mening som avses i artikel 2 led 2 i förordningen för att betalningsordningen ska anses som utgivare av kortbaserade betalningsinstrument med en co-branding-partner eller genom en agent och därför anses vara en fyrpartsbetalningsordning för kontokort, i den mening som avses i den första av dessa bestämmelser.

Prövning av den andra frågan

- 74 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artikel 1.5 och artikel 2 led 18 i förordning nr 2015/751 är ogiltiga i den mån det där föreskrivs att en trepartsbetalningsordning för kontokort ska anses vara en fyrpartsbetalningsordning för kontokort enbart på grund av att betalningsordningen har ingått ett avtal med en co-branding-partner eller en agent, trots att co-branding-partnern eller agenten inte agerar inom ramen för avtalet som utgivare, i den mening som avses i artikel 2 led 2 i förordningen.

Huruvida motiveringskyldigheten har åsidosatts

- 75 Enligt fast praxis från domstolen ska det av den motivering som krävs enligt artikel 296.2 FEUF förvisso klart och tydligt framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden och så att domstolen ges möjlighet att utföra sin prövning. Det krävs dock inte att alla relevanta faktiska och rättsliga omständigheter anges i motiveringen. Bedömningen av om motiveringen är tillräcklig ska heller inte ske endast utifrån rättsaktens lydelse, utan även utifrån det sammanhang i vilket den ingår och samtliga rättsregler på det aktuella området (dom av den 16 juni 2015, Gauweiler m.fl., C-62/14, EU:C:2015:400, punkt 70 och där angiven rättspraxis).
- 76 Domstolen har dessutom vid upprepade tillfällen slagit fast att om det av en rättsakt med allmän giltighet framgår vad som är det syfte som institutionen eftersträvar, skulle det vara onödigt att fordra en särskild motivering för de olika tekniska lösningar som har valts (dom av den 3 mars 2016, Spanien/kommissionen, C-26/15 P, ej publicerad, EU:C:2016:132, punkt 31 och där angiven rättspraxis).
- 77 I förevarande fall anges i skäl 28 i förordning 2015/751 med tillräcklig tydlighet logiken bakom likställandet, under vissa omständigheter, av trepartsbetalningsordningar för kontokort med fyrpartsbetalningsordningar för kontokort. Såsom har påpekats i punkt 68 i förevarande dom anges det nämligen i detta skäl att det är för att "ta hänsyn till förekomsten av implicita förmedlingsavgifter" och att "bidra till att skapa lika villkor" som trepartsbetalningsordningar för kontokort kan anses vara fyrpartsbetalningsordningar för kontokort och omfattas av samma regler, samtidigt som "öppenhet och andra företagsrelaterade regler bör gälla för alla leverantörer".
- 78 Dessutom tydliggör skäl 28, artikel 1.5 andra meningen och artikel 2 leden 17 och 18 i förordning 2015/751 de skillnader som föreligger mellan trepartsbetalningsordningar för kontokort och fyrpartsbetalningsordningar för kontokort och som motiverar att likställandet mellan dessa båda ordningar, vid tillämpningen av bestämmelserna om tak för förmedlingsavgiften och separation av betalningsordningar för kontokort och bearbetningsenheter, endast är partiell.
- 79 Härav följer, såsom generaladvokaten angett i punkt 117 i sitt förslag till avgörande, att dessa bestämmelser, genom att tydliggöra den helhetssituation som lett till ett partiellt likställande av trepartsbetalningsordningar för kontokort med fyrpartsbetalningsordningar för kontokort och de allmänna mål som eftersträvas genom detta likställande, gör det möjligt för de berörda att få kännedom om skälen för detta likställande och för domstolen att utföra sin prövning, i enlighet med den rättspraxis som det erinrats om i punkt 75 i förevarande dom.
- 80 Under dessa omständigheter och i enlighet med den rättspraxis som det redogjorts för i punkterna 75 och 76 i förevarande dom var unionslagstiftaren inte skyldig att, i förordning 2015/751, föreskriva en motivering för vart och ett av de val av teknisk art som den gjort och som ligger till grund för de tre fall som avses i artikel 1.5 i förordningen.

- 81 Det kan därför inte anses att förordning 2015/751 är behäftad med en bristande motivering i detta avseende som kan leda till ogiltigförklaring av artikel 1.5 och artikel 2 led 18 i den förordningen.

Huruvida det föreligger en uppenbart oriktig bedömning

- 82 Det framgår av beslutet om hänskjutande att giltigheten av artikel 1.5 och artikel 2 led 18 i förordning 2015/751 har ifrågasatts i det nationella målet med hänvisning till att dessa bestämmelser är behäftade med en uppenbart oriktig bedömning. Däri föreskrivs nämligen att det vid ett avtal mellan en co-branding-partner eller en agent, å ena sidan, och en trepartsbetalningsordning för kontokort, å andra sidan, inte är nödvändigt att co-branding-partnern eller agenten medverkar i utgivningsverksamheten i trepartsbetalningsordningen för kontokort för att denna betalningsordning ska anses vara en fyrpartsbetalningsordning för kontokort.
- 83 Det framgår emellertid inte av de handlingar som ingetts till domstolen i förevarande mål att unionslagstiftaren därför gjort en uppenbart oriktig bedömning vid antagandet av artikel 1.5 och artikel 2 led 18 i förordning 2015/751.
- 84 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkterna 121–124 i sitt förslag till avgörande visar inte någon av de uppgifter som lämnats till domstolen att ett fel hade begåtts av unionslagstiftaren när den slog fast den grad av likställande som bör göras mellan trepartsbetalningsordningar för kontokort och fyrpartsbetalningsordningar för kontokort när det gäller de bestämmelser som fastställts i artiklarna 3–5 och 7 i denna förordning, i syfte att uppnå de mål som det erinrats om i punkterna 67–69 i förevarande dom.

Förekomsten av ett åsidosättande av proportionalitetsprincipen

- 85 Det framgår av fast rättspraxis att proportionalitetsprincipen innebär att rättsakterna från unionsinstitutionerna ska vara ägnade att säkerställa att de legitima mål som eftersträvas med den berörda lagstiftningen uppnås och att de inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål (dom av den 16 juni 2015, Gauweiler m.fl., C-62/14, EU:C:2015:400, punkt 67 och där angiven rättspraxis).
- 86 Vad gäller domstolsprövningen av frågan huruvida dessa villkor är uppfyllda, har domstolen tillerkänt unionslagstiftaren, vid utövandet av den befogenhet som denne tilldelas, ett vidsträckt utrymme för skönsmässig bedömning på områden inom vilka unionslagstiftaren ställs inför val av politisk, ekonomisk eller social art och därvid måste göra komplicerade bedömningar. Det handlar således inte om att avgöra huruvida en åtgärd som har vidtagits på ett sådant område var den enda möjliga eller den bästa, utan endast om den var uppenbart olämplig i förhållande till det mål som de behöriga institutionerna eftersträvar och som därmed kan påverka åtgärdens laglighet (dom av den 8 juni 2010, Vodafone m.fl., C-58/08, EU:C:2010:321, punkt 52 och där angiven rättspraxis).
- 87 Eftersom ingen av de uppgifter som lämnats till domstolen i förevarande fall är ägnad att visa att artikel 1.5 och artikel 2 led 18 i förordning 2015/751 inte skulle vara lämpliga för att uppnå de berättigade mål som eftersträvas med förordningen och som det erinrats om i punkterna 67–69 i förevarande dom, underkänner domstolen argumentet att dessa bestämmelser åsidosätter proportionalitetsprincipen genom att inte villkora likställandet av trepartsbetalningsordningar för kontokort med fyrpartsbetalningsordningar för kontokort med att den berörde co-branding-partnern eller agenten agerar som utgivare. Eftersom det, såsom har angetts i punkt 71 i förevarande dom, inte kan uteslutas att en viss typ av ersättning eller förmån kan identifieras när det gäller co-branding eller agentavtal utan att co-branding-partnern eller agenten nödvändigtvis är involverad i utgivningsverksamheten i den berörda trepartsbetalningsordningen för kontokort, är det inte uppenbart olämpligt i förhållande till dessa mål att också låta en sådan ersättning omfattas av de tak för förmedlingsavgifter som fastställs i denna förordning.

- 88 Av det anförda följer att det vid prövningen av den andra frågan inte har framkommit någon omständighet som kan påverka giltigheten av artikel 1.5 och artikel 2 led 18 i förordning 2015/751.

Rättegångskostnader

- 89 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

- 1) **Artikel 1.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 av den 29 april 2015 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner ska tolkas så, att vid ett avtal mellan en co-branding-partner eller en agent, å ena sidan, och en trepartsbetalningsordning för kontokort, å andra sidan, är det inte nödvändigt att co-branding-partnern eller agenten agerar som utgivare i den mening som avses i artikel 2 led 2 i förordningen för att betalningsordningen ska anses som utgivare av kortbaserade betalningsinstrument med en co-branding-partner eller genom en agent och därför anses vara en fyrpartsbetalningsordning för kontokort, i den mening som avses i den första av dessa bestämmelser.**
- 2) **Det har vid prövningen av den andra frågan inte framkommit någon omständighet som kan påverka giltigheten av artikel 1.5 och artikel 2 led 18 i förordning 2015/751.**

Underskrifter